

**Lessenreeks
paleografie
Anno 2001
Groep gevorderden**

Een initiatief van de Vrienden van het Poperings Archief,
met medewerking van de VVF-Westhoek
© Stefaan Riem

Transcriptie

[f°1r°]

Registre van ordonnantien ende
sententien ghegheven by burgmeesters
ende schepenen vander stede van
Poperinghe, ghehouden deze
smaendaeghe, begheinnende
den XXVIII^{en} in septembre anno
XV^c LXII¹

Clays QUAEDGHEBEUR es ghecondempneerd te betalen Dieryck
MELIS als vooghd vande kinderen van Jacob QUAEDGHEBEUR de
somme van XXXIII £ XVIII s. pars. van verleide penninghen Actum
per grotinghe vande voornomden Dieryck, den XXVIII^{en} in
septembre XV^c LXII

Gheconsenteerd² Omaer DE BRUNE te lichtene alle het goed
vanden sterfhuuse van zynen wyfve omme hem daermede te helpen
int impetrenen³ van remisse⁴ van zynen ongheluckeghen
wederlaghe⁵, mids betalen de schulden vanden zelve sterfhuse
ende verkennen zynen kinderen XXXVI £ pars. die hy oock zal
moghen onder hem houden een jaer zonder crois⁶ op goeden
souffissanten zettere⁷ als borghe ende principal Actum
eodem quo sup.

Voor de lichtighe vande zelve XXXVI £ pars. verkend hem borghe
ende principal Joris DE BRUNE van den voornomde Omaer zynen
broeder naer tinhouden van tvoorseide consent eodem.

Gheconsenteerd kerckmeesters van Sint Jans te vercopene Pieter
FOBERTH zulcke erfve als de zelve kercke heeft onder desselfs
Pieters cathelen int **Vroonhoff** voor XIII £ grooten Actum
den XXVI^{en} in octobre XV^c LXII

Regesten

---

¹ De datums in de tekst zijn onveranderd overgenomen, zonder rekening te houden met de nieuwe stijl die een
nieuw jaar op 1 jaar laat beginnen i.p.v. met Pasen.

² *Gheconsenteerd* : gemachtigd

³ *Impetrenen* : verkrijgen

⁴ *Remisse* : uitstel

⁵ *Wederlaghe* : terugkaatsing, weerslag (tegenslag ?)

⁶ *Kroos* : rente, intrest

⁷ *Zetter* : insteller

- 1v° 26.10.1562
Eloy DE BACKERE EN Pieter VAN BURQUES stellen zich borg voor de issuwrechten die Mahieu KIECKEN zal moeten betalen omwille van zijn ontpoortering, die dezelfde dag gebeurde.
- 26.10.1562
De weduwe van Passchier DOBBELE is veroordeeld tot de betaling van 7 £ 8 s. pars. resterend weesgeld aan Caerle JACOBSSONE en Staes DE VRIERE, voogden over de kinderen van Clays DE LANDSHEERE.
- 26.10.1562
Jan en Willem DE SNEPERE, ‘contreborghen’ over Jacob WYTS die eerste borg is voor Willem DAVIT, zijn veroordeeld tot de betaling van 6 £ groten aan Andries DE BUCKERE als voogd van de kinderen van Jan DE POURS. Dit voor 3 jaar rente op weesgeld, waarvan de laatste vervaldag op 18 juni 1561 viel. Bovendien moeten ze de rente blijven betalen tot de uitbetaling van het weesgeld.
- 09.11.1562
Franchois QUETSTROY, voogd over de kinderen van Jan TRION, is veroordeeld om binnen de maand 6 £ pars. aan de weduwe van Franchoys FRANS te betalen als vergoeding voor het geven van kost en inwoon aan een van de wezen.
- 09.11.1562
Augustin VANDEN VALE, voogd van het kind van Jaspar VANDEN VALE, is gemachtigd om diens aandeel in een half gemet land te verkopen om schulden te helpen betalen. De wees erfde dit stuk land uit de nalatenschap van Jacob VANDEN VALE.
- 01.02.1562 (o.s.)
Jan SLUUSMAN, borg en eerstaansprakelijke schuldenaar voor de issue ten bedrage van 248 £ pars. van de dochters van Clays DE BUSSCHERE, is veroordeeld tot de betaling van dit bedrag. Hij mag het in 2 gelijke helften betalen, respectievelijk op St.-Jansmis en St.-Martinsmis 1563.
- 2r° 01.02.1562 (o.s.)
Ghileyn STALIN, voogd van het kind van Joos CHRISTIAEN, wordt gemachtigd om haar aandeel te verkopen in het huis met bijhorende grond waar Ghileyn STACEN tegenwoordig woont. Voorwaarde is wel dat er stedelijke afkondigingen plaatsvinden, zoals voorgeschreven in de costumen.
- 15.02.1562 (o.s.)
Lauwers QUAEDGHEBEUR is veroordeeld tot de betaling van 219 £ 8 s. pars. weesgeld aan Blazen LEBBE als voogd van de 2 jongste kinderen van Jan DE WULF.
- 15.03.1562 (o.s.)
Voor de burgmeesters en schepenen is het geschil bepleit tussen Jacob LOY, eiser, en Roeland DE SCHILD, gedaagde en verweerder. Tegelijk heeft het magistraat de ligging van de omstrede doorgang, die tussen het huis van beiden loopt, en de grenspalen die er door landmeter Pieter LAUREYNS aangebracht zijn, onderzocht. De landmeter deed dit op verzoek van beide partijen, en zijn verslag werd door het magistraat gehoord. In hun vonnis wordt verklaard dat de betrokken gang de gelijke ‘grootte’ heeft als hun respectievelijke grondstukken en dat beide partijen daarom deze gang gemeenschappelijk en vredig moeten gebruiken, waarbij de een niet meer rechten kan gelden dan de ander. De gerechtskosten moeten zij vergoeden.
- 15.03.1562 (o.s.)
Zuster Cathelyne BAERDS, abdesse van ’t **Convent vande religieusen vanden Gasthuse**’ verklaart dat zij het deel dat zuster Janeken toekomt uit de erfenis van haar ouders, heeft ontvangen.

15.03.1562 (o.s.)

Claijs DE CLERCK is veroordeeld tot de betaling van 30 £ pars. aan Jacob DE WORM en Pieter LAMELIS als voogden van de kinderen van Christian DE BREEDE (of DE VREEDE). Dit bedrag stemt overeen met 3 jaar landspacht voor de hoeve van Mathijs DE WICKERE, waar Claijs nu woont.

2v° 15.03.1562 (o.s.)

Jan FAAS is gemachtigd tot het gebruik van de jaarlijkse rente van 12 £ paris. die ingesteld is ten profijte van zijn kind, op het goed van Antheunis DE WAILLY.

15.03.1562 (o.s.)

Claijs WYT stelt voor om als borg en eerstaansprakelijke schuldenaar van Ghileijn MERLEVEDE 14 £ 16 s. groten te betalen aan Christiaan MERLEVEDE voor de aankoop van land.

29.03.1562 (o.s.)

Lauwers MOORTIER verbindt twee percelen land als waarborg voor Jan VAN HARINCHOUCK. Het betreft enerzijds ½ gemet land gelegen in de **Wipperhouck**, waarvan de oostzijde grenst aan het land van de 2 jongste kinderen van Joos MOORTIER, de westzijde aan Malen VAN AMMELE en het noordeinde aan de straat. Anderzijds nog een lijn preter 10 roeden land gelegen in dezelfde hoek, waarvan de noordzijde grenst aan het land van Malen VAN AMMELE, de zuidzijde aan het land van Claeis, zijn broer, en het westeinde aan het land van Vincent KUECKE.

29.03.1562

Tram DE HAME krijgt toestemming om het huurgeld van de grond van zijn zuster Lynckin, de weduwe van Jan VAN PEENE, in ontvangst te nemen. Dit huurgeld is ten gunste van het kind Lynckin.

3r° 29.03.1562

Jacop GRYETE stelt zich borg voor Benedictus HERWIN m.b.t. bedrag van 30 £ pars. dat toebehoort aan het kind van Malen WIJNNOCK. Malen FERYN is de voogd van dit kind.

29.03.1562

Gillis DE ROO wordt gemachtigd om de bomen te hakken die hij verkocht heeft aan Jan DE HANE voor dit transport, op voorwaarde dat hij er evenveel of meer nieuwe plant.

29.03.1562

Marcx DE MUELENARE 'kent Robert RYSSSEN alzulcke rest alser blijft boven' het kapitaal en de interest die toebehoort aan Steven CANEN. Deze is te betalen op St.-Jansdag, de dag dat de overeenkomst afloopt.

3v° 29.03.1562

Anthonus PARDIEU verbindt 7 vierendeel 4 roeden land gelegen in de **Hambouck** als waarborg voor Fransois HANSTEEN (of HAUSTEEN) voor een bedrag van 18 £ 10 s. groten. Anthonus kocht dit stuk land van voornoemde Fransois. Hij moet 4 £ groten betalen 'ter eervachticheit' en 2 £ groten per jaar tot wanneer de volle betaling van de koop geschiedt.

29.03.1562

Jan FEES en Ghelein DE BYSERE, voogden, worden door de burgmeester en schepenen gemachtigd om ½ gemet 25 roeden land te verkopen, die toebehoort aan Willem, het kind van Claeys MERLEVEDE.

4r°

05.07.1563 - aanwezig : SIMPOL, PELGRIM, en Jan DIEDEMAN e.a. 'van Sacramente ghelde' Jacob MERSCHAERD, presbiter en pastoor van St.-Bertinus, krijgt de toestemming om de eeuwige erfpacht van 12 gemeten land, 'wylen Sacraments Ghilde', geschonken door mre. Jan DE RUPLE en zijn echtgenote jve. Marie, over te dragen ten gunste van Jacques DE PIET. De betrokken partij land is gelegen in de parochie **Brielen** en de cijns bedraagt jaarlijks 18 £ pars.

13.09.1563

Willem DE HOVERDERE erkent 12 £ groten schuldig te zijn aan Jacob DE WAGHEMAKERE voor de koop van land. Hij zal daarom telkens op Bamisse⁸ 4 £ groten betalen.

27.09.1563

Ghileijn MOENARD, voogd van het kind van Dierick VANDER DOENE, krijgt de toestemming om het stuk land dat zij in gemeenschap met de kinderen van Colard TALLET bezitten, te verdelen.

27.09.1563

Clays BEKE, voogd van de kinderen van Clays PAUWELIN wordt gemachtigd het huis dat de wezen te Veurne te bezitten, te herstellen. In dat huis woont thans de weduwe van Piet DE JONCKHEERE.

27.09.1563

Ghileyn DE NUWELAERE fs Jan en zijn echtgenote Jacquemyne OGIERS, verklaren circa 3 vierendeel 4 roeden land gelegen in de **Pezelhouck** te verkopen aan Clays WYTS aan 10 £ groten per gemet.

25.10.1563

Willem DE RYCKE en Caerle JACOBSSONE, voogden van de kinderen van Clays DE LANDSHEERE, Willem DE RYCKE, en andere wezen, worden gemachtigd om het aandeel dat al deze wezen bezitten in de **Groote Croone** te verkopen. Dit met toestemming van deze wezen die ongeveer 16 jaar zijn.

4v°

25.10.1563

Aan Clays BEKE en Ghileyn BAVELARE, voogden van de kinderen van Gadiser BEKE, is de opdracht gegeven om alle tegoeden uit de betrokken nalatenschap te innen te **Pitgam**. Hierbij mogen zij geen nieuwe leningen meer uitschrijven, en voor elke behoorlijk bewezen reisdag mogen zij 24 s. pars. aanrekenen ten laste van de wezen.

25.10.1563

Willem LOTIN, voogd van Janekin fa Christiaen DE GROOTE, krijgt de opdracht om de 14 £ 10 s. groten waar de wees in deze nalatenschap recht op heeft, onder de vorm van de best beschikbare goederen te innen.

25.10.1563

Christiaen DE BANE, voogd van de kinderen van Vincent DE ROODE, verkrijgt ¼ van 5 gemeten land met hetgeen erop staat ter hofstede waar Ch... METSU thans woont, op voorwaarde dat hij voldoende financieel bewijs levert tegen Pasen 1564.

25.10.1563

Jacob DE BERGH fs Jan erkent nog 63 £ groten schuldig te zijn aan Jacob DE WAGHEMAKERE ivm. de koop van land zijnde 'erve ende cathelen vanden **Bourgoigschen Scild**'. Hij moet daarom jaarlijks op 25 oktober 8 £ groten betalen.

25.10.1563

Anchel MEESE en Alard DE GROOTE fs Mahieu stellen zich borg voor de uitvoering van de hierboven vermelde betalingen door Jacob DE BERGH.

22.11.1563

Gillis VANDEN MEERSCH wordt eraan gehouden tegen half januari het hoofdbedrag aan weezegeld met bijhorende intrest te betalen aan Willem BERTELOOT, voogd van het kind van Willem DE NUWELARE. Het gaat om 8 £ groten.

---

⁸ *Bamisse* : 1 oktober, feestdag van St.-Bavo

22.11.1563

Pieter DE CONYNGH fs Passchier en Jan BRAND, voogden van de dochter van Passchier DE CONYNGH, zijn veroordeeld tot de betaling van 120 £ 14 s. pars. aan de toekomstige voogden van deze wees. Voor Jan BRAND is dat 70 £ en voor Pieter DE CONYNGH fs Passchier is dat 50 £ 14 s. pars. Jan BRAND krijgt evenwel toestemming om het bedrag te gebruiken, mits goede borgstelling en op voorwaarde dat hij binnen de 3 dagen na de vraag het bedrag kan betalen. Indien hij in gebreke blijft volgt strenge gevangenschap tot hij de betaalde som vergoed. Zijn borg moet de intresten berekend van nu tot Pasen aan de pennink 16 betalen.

5r°

29.11.1563

Andries VUTEN DALE wordt gemachtigd om 1/6 en 1/12 van het huis, de grond en cathelen⁹ toebehorende aan Coppen VANDE WALLE. In dit huis overleed de weduwe van Jacob VANDE WALLE, en thans wordt het bewoond door Jan VAN BURQUES. Coppen erfde het van voornoemde weduwe.

29.11.1563

De weduwe van Antheunis DE ZOMERE is veroordeeld tot de betaling van 8 £ groten weesgeld aan Eloy KESTELOOT, de voogd van het kind van Franchoys LOTEN.

22.11.1563

Blazen LEBBE en Jacob DE BREEDE, voogden van de kinderen van Jan DE WULFF, zijn veroordeeld tengevolge van het verstek van de verweerders tot het vrij maken van het goed van de kinderen van Jacob QUAEDGHEBEUR, waarvan Lauwers QUAEDGHEBEUR en Dieryck MELIS voogden zijn. Het betreffende goed is belast met een rente door Pieter DE BRIEFVERE voor een kapitaal van 8 £ groten, aan 6 £ pars. jaarlijkse intrest.

11.12.1563

Jan VAN BOUCHAUTE (?), voogd van de kinderen van Kaerle LANCZWEERT, wordt gemachtigd om de grond van de wezen te verkopen. Deze grond is gelegen bij de verbrande hofstede waar de weduwe van Roberth GHEEST junior voor de brand woonde, tegenover **Sinte Jans Cruuche**.

11.12.1563

Aan Mathys LOY, voogd van de kinderen van Lauwers DE BRUNE, wordt bevolen om gevolg te geven aan de vraag van Franchoys RIELYNCK. Deze vraag betreft 2 pandbrieven die door Franchois RIELYNCK, gehuwd (*hebbende*) de moeder van de wezen, zijn betaald en waarin zowel de verweerders als de wezen betaalplichtig zijn. Mathys LOY moet bovendien het geld dat hij bijhoudt, beleggen zodat die voor de kinderen maximale intrest opbrengt, en met een goede betrouwbare borgsteller.

18.12.1563

Roberth RYSSSEN is veroordeeld tot de betaling van 31 £ pars. an Gillis DE BERCH en Jan NOL, voogden van Dc. VAN OOSTEN fs Christiaen. Dit bedrag stemt overeen met de helft van een schuldbekentenis ten zijnen laste inzake de aankoop van bepaalde *cathelen*

5v°

20.12.1563

Het geschil tussen Vincent ROELS, heescher, en Lauwers PILGREM, verweerder, is door het magistraat gehoord. Daarbij is bepaald dat de verweerder 800 fasselen¹⁰ zal leveren aan de heescher, die op zijn beurt 4^{an} (?) rode bakstenen, waaronder 1000 bleke stenen, zal leveren aan de verweerder. Met dit besluit wordt voldaan aan hetgeen Vincent van Lauwers eiste, en beide partijen zijn ertoe gehouden dit na te leven.

⁹ *Cathelen* : 1. vee ; 2. gewassen op een stuk landbouwgrond ; droghe catheilen : geoogste gewassen in schuur ; groene catheilen : opgroeiende gewassen ; 3. roerende goederen (tot zelfs stallingen toe)

¹⁰ *Fasseel* : 1. bundeltje dik brandhout, dat gewoonlijk bestaat uit drie stokken, met twee wissen samengebonden ; 2. houtmaat : circa 30 kubieke decimeter

20.12.1563

Jacob LAUWYC is veroordeeld tot de betaling van de 16 £ groten weesgeld die hij beheert, aan Steven CANEN (?), voogd van het kind van Gherard VANDE VALE. Bovenop de 3 £ groten aan intresten, waarvoor hij *'gepand is staende tzelven ter vierschaere'*, moet hij tevens 8 £ 8 s. pars. aan intrest voor de periode van 8 maanden en 12 dagen tot op heden betalen. Tenslotte moet hij nog 11 s. pars. betalen voor het passeren van de akte.

20.12.1563

Jan VANDEN BERGHE fs Jan, voogd van de kinderen van Jan KERS, wordt gemachtigd om het aandeel van de kinderen in een verbrande hofstede, gelegen aan de **Overdam** op de hoek van **tPukelstraetken**, te verkopen.

20.12.1563

Lauwers QUAEDGHEBEUR is veroordeeld tot de betaling van 29 £ 15 s. 3 d. pars. weesgeld aan Sanders DENYS en Jacob TALEWEDE, voogden van de kinderen van Colaerd HAZEBAERD.

31.01.1563

Lauwers QUAEDGHEBEUR is veroordeeld tot de betaling van 19 £ pars. resterend weesgeld aan Jacob TALEWEDE, voogd van de kinderen van Colaerd HAZEBAERD.

21.02.1563

Ghelein MOENARD, voogd van het kind van Dieryck VANDER DOENE, wordt gemachtigd om samen met Jan VANDER MEERSCH bomen te vellen ter hofstede waar Raes DE SCHRYVER eertijds woonde. Er mogen er zoveel geveld worden als de voogd wenselijk acht.

6r°

21.02.1563

Jan BAERD, 'bailhouder' van zijn kinderen, en Joris DE BUCKER, voogd van dezelfde kinderen, worden gemachtigd om de helft van 5 vierendeel land gelegen in de **Haghebaerdhouck** en de helft van ½ gemet land in de **Oosthouck** grenzend aan het land van Jan SLUUSMAN, op voorwaarde dat hij de opbrengst ervan aan het weesgeld toevoegt op Pasen eerstkomend

21.02.1563

Pieter DE BOUVERE, voogd van de 2 jongste kinderen van Joos MORTIER, wordt gemachtigd om een vierendeel elst te ruilen met Caerle DE VROE. In de plaats ervan zou hij een lijn zaailand krijgen dat gelegen is in **den Dronckaert**.

21.02.1563

Blazen LEBBE, voogd van de kinderen van Jan DE WULF, en Clays DE WULF fs Jan beloven borg te staan voor het kind van Jacob QUAEDGHEBEUR, ivm. een jaarlijkse halve rente van 6 £ pars 'den penninck 16' ten voordele van Pieter DE BRIEFVERE en ten laste van dat kind. Lauwers QUAEDGHEBEUR en D° MELIS zijn de voogden van het kind van Jacob QUAEDGHEBEUR.

21.02.1563

Andries VERBUCKERE wordt gemachtigd om te het huis, waar hij thans woont, verder te blijven huren van de kinderen van Jan DE POURS, voor een jaarlijks bedrag van 46 £ pars.

21.02.1563

Jan PIETER (?) en Pieter VANDEN PEREBOOME, voogden van de kinderen van Jan GANSENAN worden gemachtigd om Hansken, het kind van voornoemde Jan GANSENAN, uit te besteden te **Walschelände** en te doen *'leeren ten besten coope ende meesten proffyte voor de weeze alst doenelyck werd.'*

06.03.1563

Clays MERLEVEDE en Jan RYCKEWAERT, voogden van het kind van Pieter LOTEN, worden gemachtigd om het hoofd van hetzelfde kind te laten verzorgen tegen de laagste kostprijs en naar eigen oordeelkundigheid.

09.03.1563

Jaspar MAES stelt zich borg voor de weduwe van Jan BIEZE voor het bedrag van 30 £ groten aan weesgeld van haar kinderen dat zij als ‘*bailhoudeghe*’ beheert. Hieraan verbind Jaspar anderhalf vierendeel van 2 huizen, met bijhorende grond en bebouwingen, gelegen op de hoek van **den Coutere**, waar Antheunis MAES overleed en waar Jan MOENS en Kaerle MONYNCK nu wonen. Dezelfde weduwe zet als waarborg een huis genaamd **tDuunckerke**, gelegen in de **Casselstrate** en bewoond door Jacob CHRISTIAEN.

6v°

15.03.1563

Ps. VAN BAMBEQUE, voogd van Margriete SBROUCKERS, wordt gemachtigd om te ‘*verlegghen*¹¹ *ter halle een huus erfve ende cathele*’ die de wees toebehoren en gelegen is in **Dyperstraete**. Voorwaarde daarbij is dat hij de schepenen op de hoogte brengt van de hoge prijs bij mogelijke toewijzing, zodat zij hierover een beslissing kunnen nemen.

21.03.1563

De weduwe van Willem BALLAVEYNE verzoekt om registratie van het feit dat de weduwe van Willem VANDER BEKE de jonghe het pachtgoed, huis *catheyl ende erve* heeft overgenomen van Jan BRAND voor 12 £ groten per jaar. Voornoemde BRAND huurde dit goed van de voornoemde weduwe BALLAVEYNE.

21.03.1563

Adriane, de weduwe van Pauwels DIEMMA¹² heeft zich borg gesteld voor Jan BRAND aangaande de betaling van huurgeld voor de komende drie jaar. Jan BRAND is huurder van het pachthuis *catheylen* en erfve van ~~de weduwe en erfgenamen van Willem BALLAVEYNE~~¹³, waarvan hij het gebruik overlaat aan de weduwe van Willem VANDER BEKE de jonghe. Het magistraat doet hiervan afstand of onthoudt zich van een uitspraak over deze zaak (*Actum met Renunchiatie*).

07.04.1563

Loys VANDEN GHOORSTEENE, voogd van de kinderen van Willem DE ROODE wordt gemachtigd om met een kapitaal van 12 £ groten een lijfrente van 18 £ pars. per jaar te kopen ‘*ten lyfve vande 3 kinderen van zelve Willem DE RODE blyfvende de gheheele opheve*¹⁴ *vanden zelve 18 £ pars. jaerlicx ten proffyte vande dochtere die te Berghen Sinte Winnocx Religieuse is tot heuren aflivichede toe commende naer heure doot op de twee andere weezen*’

7r°

4 mei 1564

Gheleyn COTTEVILLE, voogd van Tanneken, de dochter van Jan COTTEVILLE, wordt gemachtigd om haar bezittingen **ter Halle** te verkopen. Met de opbrengst ervan moeten haar ziekten worden behandeld.

4 mei 1564

Willem CLYNCKEMAILLE, voogd van de dochter van Franchoys GHYS, krijgt de toestemming om haar 6 £ parisis te geven om haar te voorzien van nieuwe kledingstukken.

15 mei 1564

Jacob DESCAMPS, voogd van het kind van Jacob MAES, wordt gemachtigd om het aandeel van de wees in ongeveer een vierendeel land, gelegen aan de **Meesenstrate**, te verkopen. Hij moet de opbrengst ervan wel met Pasen in rekening brengen.

¹¹ *Verlegghen* : van de hand doen d.m.v. openbare verkoping ?

¹² mogelijke afkorting voor DIEDEMAN

¹³ In de marge lezen we als verduidelijking voor deze doorhaling : “van Willem BALLAVEYNE”.

¹⁴ *Opheve* : de opbrengst van bezittingen of inkomsten.

15 mei 1564

Jacob DENYS en Jan CHRISTIAEN fs. Karel, voogden van de kinderen van Jan TANT fs. Clays, krijgen de toestemming om een *lynne* land, gelegen in de parochie van **Proven**, te verkopen en de opbrengst ervan met Pasen in rekening te brengen.

15 mei 1564

Dezelfde voogden (zie voorgaande akte) krijgen tevens de machtiging om *'te besteeden de 2 kynderen vanden zelve TANT met de prochiepape van Onsevrannen ten besten coope dat doenelick is emmers niet te excederen de somme van 8 £ grooten bedraghende voor elck kynd 4 £ grooten'*

15 mei 1564

Jacob DE BERCH fs Jacob en Jacob DE BERCH fs Salen, voogden van de kinderen van Salen DE BERCH, worden gemachtigd om 4 £ grooten te nemen van de rentebrief en *'te besteden daarmede Mahieuken omme zyn ambacht daarmede te leeren ende hem te onderhouden'*

17 mei 1564

Lauwic CLOBBYN en Franchoys VANDEN RAME, voogden van het kind van Jan CLOBBYN, worden gemachtigd om het aandeel te verkopen dat deze wees bezit in een huis gelegen aan de **Casselstrate**. De opbrengst ervan moet als weesgeld uitgegeven worden en met Pasen in het weesboek¹⁵ geregistreerd zijn.

17 mei 1564

Dezelfde personen (zie voorgaande akte), voogden van het kind van Maye CLOBBYNS, worden gemachtigd om het aandeel te verkopen dat deze wees bezit in een huis gelegen in de **Papestrate**, waar Franchoys DE VOS nu woont. Hier gelden dezelfde voorwaarden als vermeld in de voorgaande akte.

7v°

5 juni 1564

Clays BEKE en Franchoys CHRISTIAEN, voogden van het kind van Clays PAUWELS, worden veroordeeld tot de betaling van 5 £ pars. aan de weduwe van Willem BALLAVEYNE. Dit bedrag is de nog resterende schuld voor de geven van kost en inwoon aan Clayken, fs. Clays Pauwels.

5 juni 1564¹⁶

Jan CLAYS wordt veroordeeld tot de betaling van 45 £ 1 s. pars. aan de voogden van het kind van Jan DE RECKEMAKERE de jonghe. Deze som stemt overeen met het totale weesgeld inclusief intresten.

5 juni 1564

Jan CLAYS krijgt de toestemming om de voorschreven 45 £ 1 s. pars. weesgeld gedurende de twee eerstkomende jaren bij te houden, op voorwaarde dat hij er zich persoonlijk voldoende borg voor stelt.

5 juni 1564

Jacob DE BERCH fs Gillis, voogd van de kinderen van Sanders DE BERCH, wordt veroordeeld tot de betaling van de intresten voor het jaar '62, hetzij 10 £ pars, aan Daniel CANEN.

5 juni 1564

Dierycq PILLARD en Pieter VERLEYE worden gemachtigd om elk 30 £ pars. aan intresten van de dochter van Franchoys DE BRUNE bij te houden. Voor het totaalbedrag van 60 £ pars. staat Cornelis STILTE borg.

¹⁵ *Weesboek* : boek, register waarin de verordeningen van de weeskamer, alsmede de namen, de bezittingen, de akten van onder voogdij geplaatste weezen (soms ook andere pers.) opgetekend staan.

¹⁶ Deze akte is met 2 pennetrekken doorgehaald.

17 juni 1564

Lauwic VANDEN GHOORSTEENE en Jan DE HONDT, voogden van het kind van Lauwers VANDEN GHOORSTEENE, worden gemachtigd om 1/5 van een gemet land, dat gelegen is in **Haringhe**, te verkopen. Dit stuk land komt hem toe na de dood van Lauwers VANDEN KERCKHOVE.

17 juni 1564

Voornoemde Lauwic VANDEN GOORSTEENE, voogd van de kinderen van Willem DE RODE, wordt gemachtigd om een huis in **Govaersvelde**, waarvan de stallingen staan op de grond van het kind van Jan DE RODE, te verkopen.

17 juni 1564

Jan DE HOND, voogd van de 2 kinderen van Adriaen DE HEICKE, wordt gemachtigd om 2/5 van een gemet land gelegen in de parochie van **Haringhe** te verkopen. De 2 wezen erfden dit stuk land samen met hun zusters en broers bij het overlijden van hun oom Lauwers VANDEN KERCHOVE.

8r°

19 juni 1564

De vrouw die woont in het door Pieter VAN BAMBEQUE de jonghe gekochte huis krijgt bevel om binnen 3 dagen het *locquet* verlaten en haar intrek te nemen bij de andere vrouw in hetzelfde huis. Ze moet Pieter VAN BAMBEQUE tot halverwege maart eerstkomend in haar *loquet* laten komen om er zijn handel uit te oefenen. Haar huur vervalt voor die tijd.

19 juni 1564

Pieter PEREBOOM en Jan PIETERE, voogden van de kinderen van Jan GANSEMAN, krijgen de toestemming om 4 gemeten en anderhalf vierendeel *groene coorne*, verdeeld over 3 percelen, te verkopen d.m.v. twee afzonderlijke stedelijke afkondigingen en mits een goed gewaarborgde betaling.

19 juni 1564

Jacob BOEYE, voogd van de dochter van Jan PIEL, wordt gemachtigd om d.m.v. stedelijke afkondigingen 1/3 van een gemet land, genaamd **de Zueghe** en gelegen in **de Schoudemonthouck**, te verkopen.

15 juli 1564

Het magistraat heeft besloten dat de *stede, dissche ende gasthuuze* respectievelijk drie kinderen van Kaerle MEERSCHART zullen onderhouden. De andere vier kinderen zullen in zekere mate worden gekleed door de dismeesters, zodat ze door andere lieden, vrienden of buren gemakkelijker aanvaard zullen worden.

8 augustus 1564

Andries DE BUCKERE, voogd van Mahieuken, het kind van Jan DE POURS, wordt gemachtigd om *te moghen besteden het zelve Mahieuken te **Loven** ter studie inden Rechten oft anderssins een jaer lanck mids by hem voochd Schepenen Rapport te doene teynden vanden jare vanden debvoire ende regimente¹⁷ byden voornomden Mahieuken ghehouden bin het zelve jaer, hem voochd lastende hem Mahieuken te bestedene te **Loven** ten besten coope dat doenlick ware ten meesten proffyte.*

18 september 1564

Jan PENIT (?) is veroordeeld tot de betaling van 18 £ pars. huishuur aan Antheunis DE WAILLY.

8v°

2 oktober 1564

Jan DE PUUD, voogd van de kinderen van Joos DE PUUT, wordt gemachtigd om 1/8 te verkopen van de *efve ende cathelen* gelegen op de plaats waar de weduwe van Gherard DE PUUT is overleden.

---

¹⁷ *Regimente* : gedrag, levenswandel.

2 oktober 1564

Jan DE LABEAU, voogd van het kind van Christiaen MAES, wordt gemachtigd om samen met zijn moeder¹⁸ en Jacob LOY het aandeel te verkopen dat de wees bezit in een verbrande hoeve die gelegen is aan **den Overdam** en hen gezamenlijk toebehoort. Vroeger werd deze hoeve bewoond door Pieter CLAYS.

11 oktober 1564

Allaerd DE GROOTE, voogd van de kinderen van Jan DE GROOTE, wordt gemachtigd om de hem toebehorende helft van een huis te verkopen in de herberg genaamd **St.-Jacob**.

29 november 1564

Jacob BEUN wordt gemachtigd om het weesgeld van de kinderen van Jan DE BADS en Jan VOGHELEN, *affghezetenen*¹⁹ te nemen, zonder verder rekening te houden met de verordeningen. Het betreft uiteraard het bedrag dat de betrokken voogden hem willen overlaten.

4 december 1564

Robert POPERSHOOFD krijgt de akte waarop de tegoeden van zijn kinderen vermeld staan, en de beschikking over een vierendeel land voor het onderhoud ervan, met medeweten van Willem DE GROOTE, voogd van de kinderen.

19 decembre 1564

Augustyn DE BAERDEMAKERE en Pieter MELIS worden gemachtigd om *te heffen XVI scellynghen panden vanden ponden groten van zo vele als zy gheinnet hebben vanden coopdaghe bedraghende ontrent de XXVII £ groten competerende Copken de weezen van Jan DE RECKEMAKERE doude danoff vooghd is Jan DE RECKEMAKERE de jonghe*.

9 januari 1564

Loys VANDEN GOORSTENE, voogd van de kinderen van Willem DE RODE, wordt gemachtigd om de bomen ter hofstede waar Jacob TRYSENSONE woont, en die hen toebehoren, te koop te stellen.

16 januari 1564

Ghelein CONTEVYLE, voogd van Tanneken CONTEVYLES, wordt gemachtigd om $\frac{1}{4}$ van *catheilen goed in huys ende fruytbomen* die haar toebehoren in de **Hambouck**, ter halle te stellen²⁰. Van de opbrengst mag hij de 18 £ pars. die hij aan Tanneke heeft voorgeschoten, terugnemen.

9r°

3 februari 1564

Marten BALLAVEYNE, voogd van de kinderen van Willem BALLAVEYNE, wordt gemachtigd om samen met hun moeder de *groene ende drooghe cathelen staende up derfve* van de weduwe van Jan PYCQUAIVET en een gemet land gelegen bij **den Abeele** te verkopen d.m.v. *2 sondaechs hallegheboden*²¹ *naer costume*.

8 februari 1564

Ancheel MEEZE, voogd van de kinderen van Gillis DE SCHACHTERE, wordt gemachtigd om een lijn zaailand, eigendom van de voornoemde kinderen, te ruilen met Christiaen YNGHELVEERT, en er een lynne²² hofstedeland voor in de plaats te krijgen.

¹⁸ vermoedelijk wordt hier de moeder van de wees bedoeld, maar de akte verschaft daaromtrent geen duidelijkheid.

¹⁹ *Afghezetenen* : personen die hun woonplaats niet hebben binnen een bepaald rechtsgebied, niet-ingezetenen.

²⁰ *Ter halle stellen* : te koop aanbieden in de hal (overdekte marktgalery)

²¹ *Halleghebod* : stedelijke afkondiging

²² *Lynne* : als lengtemaat, het twaalfde deel van een duim

12 februari 1564

Jan DE HARDE, voogd van Maillaert DE CLERCK, wordt gemachtigd om ½ van een huis en ander *groene ende drooghe cathelen*, in bezit van voornoemde Maillaert en staande op het land van de SACRAMENTS GHILDE *metter heure vanden lande van IIII jaren van II gemeten lands oft daer omtrent by daerup straet baillen*²³, te verkopen, *mids vuer te bryngghen by hemlieden voochd voor vuerslach*²⁴ hoe veele tzelve ghod mach ghelden.

20 februari 1564

Willem DE VOS wordt gemachtigd om Willeken, het kind van Gheleyn VUTEN DALE waarover Jan HENDRICK²⁵ de voogdij heeft, gedurende 2 jaar naar behorven van kost, inwoon en kleding te voorzien. Hiervoor krijgt hij voor dezelfde termijn 8 £ groten ter beschikking zonder intresten dat daarop intresten vallen, en die hij op het einde ervan weer moet overhandigen. Clais BARON stelt zich daarvoor borg.

3 maart 1564

Alaert DE ROO, voogd van het kind van Dierics VAN SIMPOL, wordt gemachtigd om een schuurtje te verkopen dat te **Godeswelde** staat, op het erf van Pieter DE ROO fs Jan. Hij moet er wel een hallegebod doen, en nadien de opbrengst in de weesrekening vermelden.

7 maart 1564

Jacob LOODYCK wordt gemachtigd om d.m.v. wettelijke hallegeboden de *halmen*²⁶ ende *wulghen* te verkopen die op het einde van de **Elsenbrugstrate** staan en toebehoren aan zijn zoon Coppen. Hij dient de opbrengst ervan wel in te brengen in de eerstvolgende weesrekening.

9v°

12 maart 1564

Marx DE MOLENARE en zijn echtgenote zijn op heden verschenen in de vierschaar om er een huis met *erve ende cathelen* te *halmen* aan Loys DE ROODE. Het betrokken huis is gelegen in de **Gasthuusstrate** tussen de huizen van Jan MAERTEN en Willem BERTELOOT. Uit een contract opgesteld en door beide partijen ondertekend op 17 maart 1563 blijkt dat Loys DE ROODE dit huis kocht aan Marx DE MOLENARE voor 48 £ groten. Gezien *tdilay*²⁷ van voornoemde DE ROODE, *den voornoemden Marx protesteerde*²⁸ hem Loys DE RODE toe te spreken *zoo hy te Rade vynden zoude*.

14 maart 1564

De voogden van de kinderen van Kaerle ROELS krijgen volmacht om via de gebruikelijke aankondigingen de bomen van deze kinderen die aan de **Oude Potterye** staan, te verkopen, samen met ¼ van de drooghe catheilen. Voorwaarde is wel dat de voogden de tegoeden van de wezen op Pasen eerstkomen met de opbrengst van deze verkoop verhogen..

²³ *Baillen (balie)*: Omheining, omwalling, in de latere taal echter meer gewoon in de betekenis van : afsluiting, slagboom, hek, zonder het denkbeeld van omheining ; *straet baillen* : afspanning, -sluiting aan straatzijde.

²⁸ *Protesteren* : vermoedelijk te interpreteren vanuit hetzelfde gebruik met wisselbrieven : bij niet betaling ervan protesteert de begunstigde 's anderendaags ; mondeling of schriftelijk verklaren dat men zich verzet tegen een handeling die zijn rechten of die van derden zou kunnen verkorten ; zich verzetten tegen

²⁷ *Tdilay* : Uitstel, opschorting, verschuiving tot later tijd

²⁶ *Halm* : naam van de stengel van sommige planten, als van grassen en granen, riet en andere oevergewassen ; soms ook van vlas, boekweit en peulgewassen

²⁵ afgekort H°

²⁴ *Vuerslach* : m.b.t. zaken : wat ter goedkeuring of beslissing naar voren wordt gebracht (vaak in een vergadering en in politiek verband, maar ook daarbuiten in het gewone dagelijkse verkeer) ; wat met het oog op verwezenlijking, verrichting, regeling of uitvoering van iets aan een ander of anderen ter goedkeuring of beslissing mondeling of schriftelijk wordt voorgelegd; voorstel; soms ook als handeling op te vatten : het voorstellen.

2 april 1564

Jan DATEN en Pieter VANDEN MAERLE, borgen van Christoffels MAERTEN, worden veroordeeld tot de betaling van 14 £ groten weesgeld en 2 jaar achterstallige intrest ten belope van 10 £ 10 s. parisis per jaar. De vervaldag van het tweede jaar valt nl. op Pasen.

20 december 1564

Gheleyn MOENAERD, voogd van Mahieu BUUCK, wordt door het magistraat bevolen om de rentebrief die Mahieu toebehoorde en door Mahieu werd verkocht, in de weesrekening op te nemen. Indien hij in gebreke blijft zal hij deze penningen zelf moeten opleggen. Tegelijk krijgt hij toestemming om de verbrande hofstede die Mahieu bezit, te verkopen d.m.v. drie afzonderlijke aankondigingen, op voorwaarde dat hij de opbrengst ervan eveneens aan de weesrekening toevoegt.

10r°

14 mei 1565

Hans VANDEN WERVE, de zoon van Jan, krijgt op zijn verzoek en op dat van zijn naaste vrienden en kennissen toestemming toegang tot de *administratie vanden blade van zyne goedinghen*. Deze toestemming blijft geldig tot ze ingetrokken wordt door de schepenen.

16 mei 1565

Na de argumentatie van Jan DE RECKEMAKERE, voogd van zijn broer Copken DE RECKEMAKERE, krijgt deze laatste toestemming om 25 £ groten bij zijn voogd op te nemen om die voor zijn beroep aan te wenden, alsook de 8 £ groten alimentatiegeld voor dit jaar.

18 mei 1565

Willem LOOTEN en Jan GODDUUT, de voogden van de 2 kinderen uit het eerste huwelijk van Jan BLIECK, worden gemachtigd om namens deze kinderen 1 gemet preter 52 roeden land te kopen aan Willem BLIECK voor het bedrag van 14 £ groten. De betreffende partij land is gelegen in de **Eduwaerthouck** en paalt met de zuidzijde aan een eigendom van dezelfde kinderen en met de noordzijde aan de grond van Joos VERDOENE

9 juni 1565

Joos VANDEN DOENE wordt gemachtigd om *te goyeren*²⁹ *ende te note*³⁰ *te legghene de verbrande hofstede toebehoorende Cornelis COORDUUT mids bewys ende reliqua te doene vande proffytten van dien commende telcx rechte*.

25 juni 1565

Jan BAERD is veroordeeld tot de betaling van 10 £ 4 s. 4 d. groten aan Willem VAN NEUFVIJLE als voogd van de kinderen van Gadifer CANEN. Dit is het resterend bedrag van een akte van weesgeld, die erkend is door Pieter BACKERE.

25 juni 1565

Clays REGIERS en Jacob NAVEGHEER, voogden van de kinderen van Jan SALEMOEN, worden gemachtigd om Kestine, die zwanger is, op haar kosten en erfdeel te helpen en bij te staan.

16 juli 1565

De weduwe van Joos BUDSERAEN krijgt de toestemming om te beschikken over de 36 £ pars. die toebehoren aan haar zoon Corneelken fs. Clays JACOBSSOONE. Corneelken en zijn voogd Caerle JACOBSSOONE stemmen toe dat zij op dit bedrag geen interest zal moeten betalen.

10v°

16 juli 1565

Na het aanhoren van Jan DE MEULNARE en Jan PLATEVOET, verweerdere, is aan de verweerder bevolen 6 £ pars. te betalen aan de eiser voor de huur van diens land.

---

²⁹ *Goyeren* : een vervlaamste versie van het Franse ‘jouir = avoir de la joie = genieten

³⁰ *Te(r) note legghen* : doen opbrengen

16 juli 1565

Na het aanhoren van de weduwe van Colaerd BAERT, eiser, en Nicasin WYDOOT als voogd van het kind van voornoemden Colaerd, krijgt de voogd het bevel om haar 7 £ pars. te betalen voor het onderhoud van het kind.

16 juli 1565

Ancheel PRIEM, gehuwd met de weduwe van Clays DE BUCK, wordt gemachtigd om *tblat van zulcke goedinghen als den kinderen vanden voornoemden Clays upghecommen syn naer zynder aflivicheyt en datte ter termyn van drye jaren zonder meer ne sy dat hem langher gheconsenteert sy by schepenen vut merckelicke cause.*

16 juli 1565

Pieter CHRISTIAEN, voogd van het kind van Gillis CRUES, krijgt toestemming om middels stedelijke afkondigingen en per opbod de roerende goederen, die het kind toebehoren, te verkopen, *mids byden zelve vooghd voor den overslagh³¹ van dien de wet kenessen te doen hoevele tzelve ghelden mach.*

12 november 1565

Lambrecht BAERD, voogd van het kind van Caerle WEYNES, krijgt toestemming om enerzijds 3 vierendeel 16 roeden land gelegen in het **Zwylant** ten oosten van den **Maelplecke** te ruilen met Gheleyn ENGHELEN voor 3 vierendeel 16 roeden zaailand met *cathelen* gelegen in de **Hypshouck**, Anderzijds wordt de voogd gemachtigd om het bijhorende *ovencot ende cathelen*, en het resterend gemet 15 roeden van de grond die het kind van zijn grootmoeder erfde, te verkopen.

12 november 1565

Andries DE BUCKERE, voogd, krijgt toestemming om Mahieu DE POURS alles te geven wat hij nodig zal hebben bij zijn aangevatte studie, en hem in alle levensonderhoud te voorzien te **Lueven** en elders. Dit geldt zolang als noodzakelijk is, en mag worden bekostigd met de inkomsten uit de eigendommen van Mahieu.

12 november 1565

Marx DE MEULNARE, voogd van het kind van Pieter VAN BURCQUES, wordt gemachtigd om 1/5 van een anderhalf gemet land, die hij samen met de wees en anderen bezit, te verkopen.

11r°

2 augustus 1565

Jan VANDEN COUTERE, voogd van de kinderen van Clays SCHERRIER, wordt gemachtigd om via *2 distincte hallegheboden zulck erve ende catheyl als de zelve kynderen upghecommen is byden doot van Franchois SCHERRIER inden stede daer den zelve overleet.* Dit op voorwaarde dat hij het magistraat voor de toewijzing mededeelt welk bedrag dan geboden is.

14 augustus 1565

Pieter VANDEN BERGHE, voogd van zijn eigen kind, krijgt machtiging om de *erve ende cathelen* die zijn kind toekomt bij de dood van zijn moeder, te verkopen. Deze eigendommen zijn gelegen te **Proven**, en zijn in gemeenschappelijk bezit met Clays VANDEN CAMERE en Clays VANDEN NEESENSONE.

17 september 1565

Willem DE RYCKE en Jan VAN LOO, voogden van het kind van Jacob BUEN (?), krijgen toestemming om hetgeen dat dit kind erfde bij de dood van haar vader te verkopen. Het betreft een aandeel in het huis waar Jan MOENS nu woont.

17 september 1565

Jacob GRUYER krijgt toestemming om zijn jongste kind gedurende de 3 komende maanden uit te besteden *ten costen vander stede ter somme van IX £ pars.*

³¹ *Overslagh* : de toewijzing aan een koper

1 oktober 1565

Gillis VANDER MEERSCH wordt veroordeeld tot de betaling van 40 schellingen pars. achterstallige intrest op weesgeld aan Willem BERTELOOT, voogd van de kinderen van Willem DE NUWELAERE.

1 oktober 1565

Tristram DE HANE wordt veroordeeld tot de betaling van 7 £ groten weesgeld aan Pieter ROELES en Jan DEVEREN, voogden van de kinderen van Antheunis CHIER. Hij moet ook de jaarlijkse 5 £ 5 s. pars. intrest betalen op bovenstaand bedrag. De vervaldag van het tweede jaar was op 15 juni 1565 en inmiddels staat hij twee jaar achter. Bovendien moet hij het interval tussen die vervaldag en heden betalen aan een interestvoet van den penninck 16.

1 oktober 1565

Jacob DE BERCH, *weyenare*³², is veroordeeld tot de betaling van 8 £ groten weesgeld aan bovenstaande voogden. Hij moet ook 2 jaar achterstallige intrest betalen aan 6 £ pars. per jaar waarvan de vervaldag op Pasen laatstleden viel. Ook de periode tot heden, berekent aan den penninck 16, dient vereffend te worden.

11v°

1 oktober 1565

Maillaert DE CLERCK krijgt toestemming om 12 £ pars. op te nemen uit de 38 £ 8 s. pars. weesgeld die Pieter VAN HUCHEM, zijn voogd, voor hem bewaard.

1 oktober 1565

Pieter CHRISTIAEN, voogd van de dochter van Gillis CRUES, wordt gemachtigd om voornoemde dochter 12 £ pars. te geven van haar weesgeld *om huer daermede te begouverneren*.

1 oktober 1565

Jan BAERD fs. Pieter heeft aanvaard om Janeken, het kind van Pieter BAERD, kost en inwoon te geven vanaf Pasen eerstkomend tot 1567. Als vergoeding daarvoor zal hij circa 13 £ pars. ontvangen uit de opbrengst van het erfdeel van zowel dat kind, als van dat van zijn broer. Die opbrengst wordt op heden, *Bamesse*, uitbetaald.

29 oktober 1565

Christiaan LIEBAERD, voogd van de kinderen van Willem VUTEN DALE, wordt gemachtigd om deze wezen juridisch te beschermen tegen de aanklacht die door de pastoor van Sinte Bertins tegen hen werd ingediend.

6 november 1565

Jacob BARTIER en Clays LAUWYCK, voogden van de kinderen van Clays LAUWYCK, krijgen volmacht om *te maken splete*³³ *vande voornoemde kynderen goede*.

12 november 1565

Clays REGIERS, voogd van Lyne, de dochter van Jan SALEMOEN, krijgt volmacht om 17 £ 3 s. pars. aan haar ter beschikking te stellen. Dit bedrag is afkomstig van haar erfenis als wees.

12 november 1565

De weduwe van Franchoys SCHERRIER heeft zich ontboden voor burgmeesters en schepenen om de helft van de grond, en 5/8 van de *cathelen* van den **Moriaenshoofde** te verkopen aan Joris DATEN.

---

³² *Weyenare* : jagersknecht, weiknecht

³³ *Splete maken* : verdelen, opsplitsen

- 12r°   12 november 1565
Gillis VAN BETLEHEM en Franche DE BERGH, voogden van Gheleynken, de zoon van Jacob DE BERGH fs Pieter, worden gemachtigd *om te besteden het zelven Leynken ter zulcker schole als zy gherieflyck vynden hem administrerende zulcx als hem behouwelyck weten zal ten minsten kosten ende pryse dat doenelyck werd.*
- 12 november 1565
Joris DE ROO de jonge wordt 30 £ pars. toegezegd voor het geven van kost en inwoon aan het kind van Pieter DE COCK gedurende dit jaar. Dit bedrag zal hem in maart eerstkomend worden betaald.
- 20 november 1565
Gezien het onfatsoenlijk en slecht gedrag van Caerle, de zoon van Clays DE VOS, moet zijn voogd Pieter ELEVENE doude Caerle opvoeden en leiden naar best vermogen en met de minste kosten als enigzins mogelijk. Hij moet dit met volle toewijding doen, net als Caerle één van zijn eigen kinderen zou zijn.
- 20 november 1565
Franchoys LOTEN en Jan VAN BLEUS, voogden van de kinderen van Jacob PARDIEU, krijgen toestemming *te besteede*³⁴ *Cristincken de dochter vanden zelven PARDIEU ten minsten kosten dat doenlyck werdt.*
- 26 november 1565
De weduwe van Colaerd BAERD krijgt *toestemming te hebben theuren proffyte alzulcke 10 £ pars. oft daer omtrent* die onlangs door haar kinderen zijn geerfd.
- 26 november 1565
Lambrecht BAERD en Passchier DE BRUNE, voogden van de kinderen van Jacob DE WAGHEMAKER, worden gemachtigd om de abeelen, die op de grond van kinderen staan, te verkopen. Op Pasen eerstkomend moeten zij daarvan wel bewijsstukken voorleggen.
- 26 november 1565
Lambrecht BAERD, voogd van de kinderen van Kaerle WEYNES, wordt gemachtigd om *aff te coopen den zelven Kaerle zuck byleven*³⁵ *als hy op de zelve kynderen land heeft ten minsten kosten dat doenlick is ende ghelyck oft voor zyn eyghen ware mids danoff te Paesschen eerstcommende bewys te doene.*
- 26 november 1565
Christiaen LIEBAERD, voogd van de kinderen van Willem VUTEN DALE, wordt gemachtigd om *te stellen ter halle de taille*³⁶ *van een half ghemet elst ghemene metten zelven Christiaen.* Op Pasen eerstkomend moeten hij daarvan wel de administratieve stukken voorleggen.
(onder deze akte werd in ander handschrift bijgeschreven : *op derve vanden Pottelbergh*)
- 12v°   4 december 1565
Franchoys MAY krijgt toestemming om ongeveer 10 of 11 £ pars. op te nemen van de weesgoederen van het kind van Willem MAY, *dye hy zal houden ten zynen prouffyte mids daer voren houdende de zelve weeze gheheele ten zynen kosten zoo van cleederen als kosten tot dat zy huwen oft sterven zal.*
- 10 december 1565
Jacob DE BERCH wordt veroordeeld tot de betaling van 29 £ 14 s. 2d. groten weesgeld aan Mahieu VAN AMEELE, voogd van de kinderen van Jan DE BERCH fs. Jacobs

³⁴ *Besteeden* : 1. Iemand (of zich zelf) ergens voor een bepaalde som uitbesteden, „in den kost doen” ; 2. Iemand ergens plaatsen als leerling.

³⁶ *Taille* : hakhout

³⁵ *Byleven* : vruchtgebruik.

10 december 1565

Jacob DE WAGHEMAKERE en Jan DE HAZEBAERD, voogden van het kind van Jan WANTEN worden gemachtigd om de schulden te betalen die door deze wees gemaakt zijn. Deze schulden betreffen de *coope van laken verhaelden broode ende van thuis ligghen zonder enighe meer hem ordonnerende ghenen herberghiers enighe betalynghe te doene, ende hemlieden consenterende de zelve weeze theuren onnderhoudenesse te ghevene theurlieder discretie alle weke van zynen weezeghelde gedeurende den dieren tyd alsoo luttel als zy moghen.*

10 december 1565

*Op tdifferent gherezen tusschen dheer Jacob MEERSCHAERD erfvachtich pasteur van **Sinte Bertins Kercke** binnen deser stede over de presbiterye vanden zelve kercke als heeschere ter eendre ende heer Willem BAROEN capellaen der voornoemde kercke hem presenterende over de Ghilde vanden Helighen Sacramente als commende ten beschudde³⁷ vanden erfve onder de **Zwane** ende daer medeghaende der zelve Ghilde toebehoorende verweerdere tandere zyden. Gheresen ter causen vande grootten vanden erfven vanden zelve presbiterye ende de zelve Ghilde alwaer meer bevonden is in erfven dan de lettren van opdracht behelsende zyn, by elck van partyen gepretendeert toverschoot geadjugiert te werdenen. Schepenen gheweest hebbende ter plaetse contentieuse ende ghenomen hebbende oculaire³⁸ inspectie vande voornomde erfven metgaders olvoren ghehadt hebbende tadvys van Pieter MAKEBLYDE ende Pieter LAUREYNS ghezwoeren landmeters dezer stede ende ghezien hebbende zeker maetbrieff vanden erve van voornomden **Zwane** end daer mede ghaende over heurlieder handteekenen. Soo hebben Burghmeesters ende Scepenen ghezien hebbende de bewyzen ende chartulaire munimenten³⁹ by elck van partyen theurlieder justificatie overgheleit ende gheexhibeert dat de verweerdere inde generaliteyt als behelzende volghende dese lettren van opdracht boven de erfve onder thuis vanden voornomden **Zwane** groot 15 roeden ende een vierde roede te vreden werden metten 9 roeden by den zelve lettren verclaerst als daer nyet voorder gherecht zynde hem condempnerende vanden overschotte vanden erfve breeder bevonden zyne handen te lichtene. Ende tselve den heeschere te laten volghen omme voordan by hem oft zynen naercommers erfvachtighe pastoren metter presbyterie gebruuickt te werdene, als tgoed toebehoorende de zelve presbiterye. Compenserende de costen vanden vervolghde vut causen.*

131°

19 november 1565

Baudreyn DE COCK en zijn vrouw Sanderyne DE COCK hebben aanvaard om Ruebeken, het kind van Jacob GRUYER, te onderhouden tot het huwen of sterven zal. Ze zullen hem daarbij zowel van kleding als van voeding voorzien, en dat voor 9 £ groten (3 £ onmiddellijk en 6 £ met Bamesse) waarvan de stad, de dis, en het gasthuis elk een derde zullen betalen. Baudreyn en zijn vrouw staan voor het onderhoud van dit kind persoonlijk borg met hun eigendommen.

(onafgewerkte en zelfs doorgehaalde akte)

De weduwe van Philippes MANCHIER is veroordeeld om te betalen aan Gheleyn VAN HONDSCHOTE, voogd van de kinderen van Joos GHELDOFF ....

14 januari 1565

Andries DE BUCKERE, voogd van de kinderen van Jan DE POUR, die met vlijt al het noodzakelijke doet om alle schulden te innen en te vorderen die men aan deze kinderen schuldig is, en zich goed bewust is van de wet, heeft verzocht om dit als later in te roepen excuus te laten noteren, mocht hij van deze voogdij worden ontslagen.

28 januari 1565

Lambrecht BAERD, voogd van de kinderen van Hendryc QUAEDGHEBEUR, wordt gemachtigd om de helft van 7 vierendeel land gelegen in de **Licenthouck** en in gemeenschappelijk eigendom met Steven CANEN, ter halle te koop aan te bieden.

³⁷ *Beschudde* : bescherming, verdediging

³⁸ *Oculair* : met eigen ogen

³⁹ *Muniment* : een stuk waardoor iets wordt verzekerd, gewaarborgd, bevestigd ; bewijsstuk, document

- 13v°   29 januari 1565
Pieter CHRISTIAEN, voogd van Maye CRUES, krijgt toestemming om 2 £ groten van haar weesgeld aan Maye te geven.
- 11 februari 1565
Mael KESTELOOT en Adriaen VANDE WERFVE, voogden van de kinderen van Cornelis HENDRYCK, krijgen toestemming om voor Mazine een rok te kopen voor 15 £ pars.
- 11 februari 1565
Jacob DE GRAVE bood zich aan bij het magistraat om aan Lauwers PILGEM ½ gemet zaailand inclusief gewassen over te dragen. Dit land is gelegen te **Spaignarts Dale** en werd door Lauwers aan de eerstgenoemde gekocht voor 8 £ groten. Voorts draagt hij ½ *lynne* elstland gelegen in de **Hipshouck** over aan Jan HAZEBAERT. Deze kocht dit elstland voor 18 £ pars. baar geld.
- 20 februari 1565
Passchier DE BRUNE wordt 8 £ pars. toegekend voor het onderhoud van Mayken, het kind van Jacob DE WAGHEMAKERE. Het bedrag is in mindering te brengen van de goederen van het kind, en in rekening te brengen met Pasen, dag waarop het onderhoud ten einde loopt.
- 1 april 1565
Dieryck VAN SIMPOL wordt gemachtigd om de inkomsten op *den vraemgoede*⁴⁰ van zijn kinderen te heffen, tot nader order van de schepenen.
- 1 april 1565
Colaerd PLATEVOET, stiefvader van de kinderen van Clays DE BROUWERE, wordt gemachtigd om voor het onderhouden en onderwijzen van deze kinderen, kostenloos gebruik te maken van 9 gemeten en 5 vierendeel zaailand gelegen in de **Wipperhouck an dese zyde**⁴¹ **den Lapken de voorseyde kynderen toebehorende ende dat tot wederroupen van schepenen.**
- 1 april 1565 (voor Pasen)
Caerle VERSLYPE en Francois CHRISTIAEN, voogden van het kind van Jacobz TAND, worden gemachtigd om 44 roeden land te verkopen aan een prijsverhouding van 10 £ groten/gemet. Deze 44 roeden zijn gelegen in een partij land van 2 gemeten die toebehoren aan Jacob CHRISTIAEN fs Antheunis. Daartegenover mag hij 60 roeden en 1/6 roede land kopen aan Clays WYTZ voor 30 £ 10 s. pars. Deze grond ligt temidden de hofstede die eigendom is van het betrokken weeskind.
- 14r°   22 april 1566 (na Pasen)
Jacob LODYCK krijgt toestemming om de verbrande hofstede van Cornel CORDUUT *ter noote te legghenFout: Bron van verwijzing niet gevonden* en de vruchten en proffijten ervan naar ieders recht te besteden.
- 29 april 1566
Jan VANDE VALE wordt gemachtigd om 20 £ pars. te vorderen van het kind van Gheraerd VANDE WALLE voor de alimentatie van dit kind in 1565.
- 6 mei 1566
Jan HAZEBAERD fs Diericx is veroordeeld tot de betaling van 59 £ pars weesgeld en 7 £ 14 s. pars. intrest op dit weesgeld, aan Lampsen KIECKEN en Christiaen BERCHAFF, voogden van de kinderen van Caerle KIECKEN.

⁴⁰ *Vraemgoede* : goed dat een minderjarige geërfd heeft van iemand anders dan zijn ouders

⁴¹ *An dese zyde* :mogelijk fig. in de betekenis van : bij ons, hier in de volksmond (genaamd), tenzij een deel van de Wipperhouck zich verder buiten de jurisdictie van Poperinge uitstreckte.

6 mei 1566

Franchois QUETSTROY, voogd van de kinderen van Gheleyn CRUPELAND, is veroordeeld tot de betaling van 21 £ 13 s. pars. landspacht aan Jan VAN BETHLEHM fs Jacob, voogd van het kind van Pieter DE BOUVERE. Dit bedrag dient te worden vereffend op St.-Jansfeest eerstkomend.

27 mei 1566

Pieter ELLIEUL doude en Jacob VANDE VELDE, voogden van de kinderen van Clays DE VOS, krijgen machtiging om het huis en erf genaamd **De 3 Conynghen**, dat gelegen is aan de **Oude Maert**, te verkopen. De opbrengst van de verkoop moet aan het weesgeld worden toegevoegd.

17 juni 1566

Gheleyn DE CONINCK krijgt toestemming om 20 £ groten te vorderen van het bezit van Clays, de zoon van Gheleyn BORRY. Hij mag dit bedrag te gebruiken voor het onderhoud van Clays tot *hy huwen sterven off van hem Gheleyn scheden zal*. Op dat ogenblik moet Gheleyn de 20 £ groten aan Clays teruggeven. (in de linkermarge : danof voogd is Andries GILLIS)

17 juni 1566

Christiaen DE NUWELAERE stelt zich borg voor de voornoemde Gheleyn DE CONINCK m.b.t. de teruggave van de betreffende 20 £ groten.

1 juli 1566

Op het verzoek van Steven DE BACHERE, in eigen naam en als voogd van Janneken de dochter van Jan GODDUUT, samen met Jan GODDUUT, is hen verklaard dat zij de naaste vrienden langs moederszijde van Gheleyn GODDUUT mogen oproepen om te beraadslagen over de verdeling van Gheleyns bezit, *ghemerct zynde⁴² absentie ende vutlandicheyd*.

14v°

3 juli 1566

Is bevolen en toegestemd aan Jan CRISPYN om 2 £ groten te innen waarvan 1/3 van de stad, 1/3 van het gasthuis en 1/3 van de dis om die te gebruiken voor het onderhoud dit jaar van zijn jongste kind.

4 juli 1566

Andries GILLIS wordt gemachtigd om, in de hoedanigheid van kerkmeester van St.-Jans en in naam van zijn *medeghesellen*, 1 *lynne* 42 roeden land te verkopen aan Gheleyn MAKEBLYDE voor de som van vijf £ 10 s. groten. Deze partij land is gelegen in de **Oosthouck** en wordt verhuurd aan Jacob DE WORM.

4 juli 1566

Roziane, de weduwe van Willem BALLAVEYNE krijgt toestemming om Clayken, het kind van Clays PAUWELEN, vanaf heden gedurende drie jaar kost en inwoon te geven. Als vergoeding mag ze over 30 £ groten beschikken zonder dat daar intrest zal worden voor gevraagd. Na afloop van opgegeven termijn mag ze er naar ratio 4 £ parisis per jaar van afhouden voor de kleren van het kind. Gheleyn MOENAERD 'dienaer' staat er borg voor dat zij na deze drie jaar de 30 £ groten zal terugbetalen.

4 juli 1566

De voornoemde Andries GILLIS krijgt toestemming om, in de hoedanigheid van kerkmeester van St.-Jans en in naam van zijn *medeghesellen*, 2 *lynnen* 19 roeden land, gelegen in de **Oosthouck** en verhuurd aan Jacob DE WORM, en ½ gemet 16 roeden land, gelegen in de **Eduwaerthouck** en verhuurd aan Willem VANDER SCHAVE, te wisselen met voornoemde Ghelein MAKEBLYDE die er hem 2 gemeten preter 15 roeden land, gelegen in de **Hypshouck** en verhuurd aan Joris OLLIVIER, voor in de plaats zal geven.

---

⁴² *Ghemerct zynde* : gelet op

18.07.1566

Aan Jan BAERD, 'madelaere' van de ontvangsten en uitgaven van de 'vraemgoederen' zijn kinderen, wordt bevolen om met bijstand van de 'vraemvoogd' de rekening en de bewijzen van deze goederen samen te stellen. Dit met specificatie van de oppervlaktes van de landen, uitsplitsing van de huurbedragen, samen met de prijzen, omvang en leeftijd van de 'taillesten' die hij verkocht tussen 1563 en Pasen 1566 laatsleden. De kwijtschriften van zijn voorschotten en de 'acten van consente' van de voornoemde verkopen zijn eveneens vereist. Dit alles moet binnen 3 weken ingediend zijn *tende ghelegh te syne in stricte vanghenisse*.

07.08.1566

De dismeesters, gasthuismeesters en de stad moeten elk 8 £ pars. uitlenen. Het bedrag zal aangewend worden om Clayken, het kind van Clays VANDEN AMEELE, uit te besteden. Zijn voogd Eloy MERLEVEDE, die zich voordien borg stelde, krijgt opdracht om het hakhout die op het land van de wezen staat, om te hakken van zodra het oud genoeg is.

15r°

17.08.1566

Bardyn ACKAERD die te **Meteren** woont en gehuwd is met Mayken FOLLAERD, de tante van Diericxken, het kind van de vrouw van Jan MAES fs Jan, krijgt toestemming om de 2 £ groten die dit kind erfde bij de dood van zijn vader en moeder, aan te nemen en voor zichzelf te gebruiken. Dit omdat hij het kind zal onderhouden tot het huwen of sterven zal.

02.09.1566

Hans, de zoon van Clays DE LANDSHERE, krijgt toestemming om 12 £ pars. weesgeld te ontvangen van zijn voogd Caerle JACOBSSOONE en het voor zijn onderhoud te gebruiken.

16.09.1566

Caerle SOY, voogd van het kind van Franchois OUZEEL, krijgt toestemming om een *huys erve ende cathelen met tlf loocken den voornoemde kynde toebehorende staende up de Coutere*, en 1/8 van een huis dat staat op het erf van Joris VANDEN GOORSTEENE, aan te bieden **ter Halle** en te verkopen. Voor de definitieve toewijzing aan een koper moet hij de geboden bedragen aan de schepenen medelen.

07.10.1566

Es geconsenteerd Steven DE BACKERE over hem ende als voochd met Steven CANEN van Janneken GODDUUTS met Jan GODDUUT de jonghe aeldinghen van Gheleyn GODDUUT vande vaderlicke zyde deel splete ende partaige te houden op goeden ende souffissanten zekere jehghens Jacob DOOM over hem zelven ende als voochd vande kynderen van Phillippes DE ROODE ende Caerle DE CONYNCK daeldynghen vande zelven Gheleyn vander moederlicke zyde vande goede vande voornomde Gheleyn zoo wel vande vaderlicke als moederlicke zyde elck zoo verre hy van hemlieden vanden moederlicke zide inderghelicx souffissanten zekere ende dat ghemerct de zelve Gheleyns langhe absent ende vuytlandich van XI jaren zonder oyt zeker tale teecken ofte geloofweerdighe etificatie (?) vanden zelven Gheleyn binnen desen ghehoord thebben. Actum den VI^{en} octobris 1566. Blyfvende mids desen de voornomde vaderlicke zyde gheheel in heurlieder protest ghedaen ten deele vande vaderlicke successie ende zonder prejuditie van dien Actum eodem.

15v°

07.10.1566

Sanders FLOOR doude is veroordeeld tot de betaling van 10 £ pars. aan Ancheel MEESE en Dieryck MELIS als voogden van de kinderen van Jacob QUAEDGHEBEUR.

21.10.1566

Jan PILLAERD is veroordeeld tot de betaling van 11 £ 17 s. pars. aan Franchois MAY voor het onderhoud van Maelken MAY *over het deel vanden zelven Maelken vanden dood vanden huusvrauwe van Jacob DE WAGHEMAKER*.

21.10.1566

Franchois JACOBSSOONE, voogd van de kinderen van Jan VOGHELEN, krijgt toestemming om $\frac{1}{4}$ van de grond die deze kinderen toebehoort in de **Casselstrate** tussen de huizen van Lauwers PILGREM en Caerle MAERTEN te koop aan te bieden **te Halle**. Vooraleer de grond aan een koper toe te kennen, moet hij wel verslag uitbrengen aan de schepenen.

29.10.1566

Franchois JACOBSSOONE, voogd van de kinderen van Jan VOGHELE, krijgt toestemming om *by halleghebode II lynnyn taille van elste*, die deze kinderen toebehoort, te verkopen.
(op latere datum bijgeschreven : *Gheratifieerd de vercopynghe byden voornomden vooghd ghedaen den 16 decembre*)

09.11.1566

Jacob CANEN en Jan VAN NEUFVILLE, voogden van de kinderen van Gadifer CANIN, krijgen toestemming om *ter hand by hallegheboden te vercoopen zulcke partye van erfve als hemlieden noodelick dunken zal omme sterfhuys vanden voornomden Gadifer te reden tot furnissemerten vande schuldheeschers*.

17.11.1566

Jan HAZEBAERD fs Diericx is veroordeeld tot de betaling van 99 £ 9 s. pars en 5 £ 11 s. pars intresten aan Christiaen MASSELIS, voogd van de kinderen van Willem MASSELIS. Het betreft weesgeld van de kinderen, en de intresten ervan. *Ghekend door de huusvrauwe vande voornomde Jan den 17 novembre LXVI*.

23.11.1566

De voogden van de kinderen van Jan BUDSERAEN krijgen toestemming om $1\frac{1}{2}$ gemet land uit het nalatenschap te verkopen.

16r°

02.12.1566

Jan MARKEY is veroordeeld tot de betaling van 2 £ groten aan Jan BRAND, voogd van het kind van Pieter BRANTS. Dit bedrag betreft de laatste betaling van weesgeld.

02.12.1566

Jan FEERS, voogd van de kinderen van Lauwers QUAEDGHEBEUR, is veroordeeld tot de betaling van 27 £ pars. aan Clays DE WULFF. Dit voor een jaar onderhoud van het jongste kind van Lauwers QUAEDGHEBEUR, van 01.10.1565 tot 01.10.1566.

02.12.1566

Clays DE WULFF krijgt toestemming om Jacquemijcken, het jongste kind van Lauwers QUAEDGHEBEUR waarvan Jan FERS voogd is, te houden tot ze 12 jaar is. Intussen is ze tussen 7 en 8 jaar oud. Clays krijgt daarom 50 roeden land in de Schoudemonthouck ter beschikking. Dat land is ook gedeeltelijk eigendom van Jacob BOEYE en zijn broers en zusters. Er valt nog 2 jaar landspacht van het eigendom van de kinderen, tot 1567, te ontvangen, hetzij 15 £ pars. per jaar, bovenop de rente. Uiteraard moet Clays gedurende de vooropgestelde tijd dit kind onderhouden, en zowel van kleren als van voeding voorzien.

02.12.1566

Clays MERLEVEDE en Jan RYCKEWAERD, voogden van het kind van Pieter LOTEN, krijgen toestemming om te verkopen *by halleghebode de helft van VIII abeelkens staende op de dreve vande zelve weeze en Pieter HAZEBAERD*.

02.12.1566

Lampsen BAERD en Passchier DE BRUNE, voogden van Mayken het kind van Jacob DE WAGEMAKERE, krijgen toestemming om de grond van hetzelfde kind **ter Halle** aan te bieden. Voorwaarde is wel dat hij rapport uitbrengt aan de burgmeesters en schepenen vooraleer het aan een koper toe te wijzen.

14.12.1566

De voogden van kinderen van Passchier DE KEULENAERE krijgen toestemming om het deel van de grond dat deze kinderen erfden bij het overlijden van hun vader, te verkopen.

16.12.1566

Franchois JACOBSSOONE, voogd van Allard VOGHELE, krijgt toestemming om tot Pasen eerstkomend aan dit weeskind ten behoeve van zijn onderhoud wekelijks 12 s. pars. van zijn weesgoed te geven.

16v°

16.12.1566

Roeland BROELOOS, voogd van de kinderen van Annart VANDER COUTERE, krijgt toestemming om te verkopen *by hallegheboden een deel vande cathelen ende erfve daerinne zy part ende deel hebben vande bovenstaende ter hofstede daer Clays WYITZ nu woont.*

04.01.1566

Christiaen MASSELIS krijgt toestemming om *te procederen by decreete up donroerlicke goedinghe van Jan HAZEBAERD fs Diericx ter innynghen van 99 £ 9 s. pars.*

08.01.1566

Na het verzoek van Jooris DE BUCKERE krijgt hij toestemming om voor zijn kinderen twee voogden te kiezen en wettelijk aan te stellen. Dit om voor hen de overdrachten en beheerstaken van de goederen, zoals hij deze ten voordele van zijn kinderen wil uitvoeren, te aanvaarden, *behoudens een yghelicx recht ende actie van zyne schuldeheerschers.*

18.01.1566

Maerten DE LANGHE, die gehuwd is met de weduwe van Phillippes DE ROO, krijgt toestemming om 7 £ 10s. groten op te nemen van de voogden van de kinderen van deze Phillippes DE ROO. Hij mag dit bedrag samen met de jaarlijkse inkomsten op 8 £ groten *nutgegeven te weezeghelde* die ook toebehoren aan de kinderen, gebruiken zonder intresten verschuldigd te zijn, tot dit herroepen wordt door de schepenen. Caerle DE CONINC staat borg voor de teruggave van de 7 £ 10 s. groten.

20.01.1566

Jacques DE PAPE *geconsenteerd tblad van zynen vraemgoede bedraghende tusschen de XIII £ oft XV £ pars. ende dat tot wederroupen van schepenen.*

03.03.1566

Willem DE VOS krijgt toestemming om Willeken, het kind van Gheleyn VUTEN DALE waarvan Jan HENDRYCK voogd is, vanaf Pasen 1567 gedurende 2 jaar te houden en zijn voeding en kleren te bekostigen. Daartoe krijgt hij beschikking over 8 £ groten die toebehoren aan de wees. Op het einde van de termijn moet hij die som integraal teruggeven en Daniel DE VOS staat hiervoor borg.

17r°

10.03.1566

Clays OLIVIER fs Gillis *madalare* in de nalatenschap van Vincentie PEEL is veroordeeld tot betaling van 22 £ 14 s. pars. aan ontvangen gelden aan de weduwe van Charles ARDAEN, en dit binnen het jaar vanaf heden.

10.03.1566

Madalene, de weduwe van Pieter DE KEERLE, is veroordeeld tot betaling van 21 £ groten aan kapitaal en 15 £ 15 s. pars. aan intresten voor een jaar aan Gheleyn CAUCHIE, de voogd van de kinderen van Willem CAUCHIE de jonge.

24.03.1566 voor Pasen

Marcx DE MOLENAERE, voogd van de kinderen van Pieter VAN BURCQUES, krijgt toestemming om 1/24 deel in anderhalf gemet elstland te verkopen, die deze kinderen bezitten, gemene met hun voogd en zijn *medecompliden.*

24.03.1566

Andries DE BUCKER, voogd van Leyn DE POURS, en Jan DE SNEPERE, worden gemachtigd om iemand aan te stellen om Leyn gedurende een jaar kost en inwoon te geven. Dit op voorwaarde dat Leyn daarbij aanwezig is en ermee akkoord gaat.

03.04.1567 na Pasen

Mayken BYSERS krijgt toestemming om jaarlijks 2 £ groten te verhalen op de stad, de dis en het gasthuis. Zij zal immers het jongste kind van Christiaen DE GRAVE onderhouden.

03.04.1567

Het magistraat gebiedt dat de *verhoveringhen*⁴³ vande wezen van Gheleyn CRUPELANT, waarvan Francois QUETSTROY en Mahieu WEMAERE de voogden zijn, voortaan jaarlijks door deze voogden ten laste of ten voordele van de wezen in de weesrekening zullen worden opgenomen, *int gheemeene zonder eenighe separatie ter tyd toe dat eeniche van die weezen hun zelfs werden*.

05.04.1567

Jacob, de zoon van Clays VAN BURCQUES, wordt met instemming van zijn moeder Laurence en in aanwezigheid van zijn voogd Ghelein MAKEBLYDE *geadmitteerd by burghmeesters en schepenen tot zynen blade ende ontfanghe van zyn jaerlycxsche incommen tot wederroupen*.

17v° 05.04.1567

Jan PILLAERD de jonge staat borg voor Pieter QUAEDGHEBEUR voor 74 £ 18 s. 3 d. pars. die de voornoemde Pieter bij zich houdt met toestemming van het magistraat. Het bedrag behoort tot het weesgoed van het kind van Jan CHIER, waarvan Gheleyn CHIER voogd is, en het moet met Pasen 1568 worden teruggegeven.

14.04.1567

Gheleyn DE CONINCK krijgt toestemming om 15 £ groten van Mayken, het kind van Gheleyn BORRY waar Andries GILLIS voogd van is, bij te houden zonder intresten verschuldigd te zijn. Dit als vergoeding voor het geven van kost en inwoon aan dit kind. Christiaen DE CONINCK fs Marcx staat borg voor de teruggave van dit bedrag op het ogenblik dat het kind door huwelijk of omwille van een andere reden verhuist.

21.04.1567

Willem DE NUWELARE wordt gemachtigd om 100 £ pars. uit zijn weesgeld te innen van zijn voogden Willem BERTELOOT en Sanders FLOOR fs Jacob, om er zijn eigen voordeel mee te doen. De rest van zijn goederen moet onder voogdij blijven.

21.04.1567

Vincent ROELS mag 9 £ groten ontvangen *over de houdensse alimentatie ende bezorghen begaen ende bestaen een gheheel jaer lanck ghedeurende van Christiaenken zynen halven broedere*.

21.04.1567

Jasper MAES, voogd van de kinderen van Mahieu PLATEVOET, krijgt toestemming om 16 £ pars. op te nemen voor het onderhoud van Mahieuken gedurende een jaar.

21.04.1567

Allard VOGHELEN krijgt toestemming om *zeker instrumenten om te spelene* te kopen van Francois JACOBSSOONE. Hij moet die betalen op het ogenblik dat hij huwt of sterft.

---

⁴³ *veroveren* : overhouden; meestal m.b.t. geld en vandaar ook: verdienen, winnen; met (overgehouden) geld verwerven.

21.04.1567

Gheleyn DE POURS krijgt toestemming om het komende jaar als bewijs *het blad ende incommen van zynen goede* te ontvangen *latende hem ten nieuwen jare volghen om coutumatie oft andersins zoude blyven in voochdien tot nu toe.*

18r°

21.04.1567

Mayken en Jacquemyncken, de dochters van Joannes DENYS krijgen toestemming om *tontfanghen tblad ende incommen van heurlieder incommen ten wederroupen.*

22.04.1567

Christiaen TRYSSSENSONE en Gillis DE BERGH fs Jan stellen zich borg voor Jan VAN DALE fs Jan voor ongeveer 32 £ groten. Dit bedrag is nl. in overeenstemming met het weesgoed van de kinderen van Jasper VAN DALE, dat de eerstgenoemde Jan VAN DALE als voogd bij zich houdt.

14.05.1567

Jacob DE POST is veroordeeld tot de betaling van 3 £ pars weesgeld aan Jan STILTE die voogd is van de kinderen van Jacob ADOEN. Dit weesgeld komt toe aan deze kinderen sinds de dood van hun grootmoeder.

14.05.1567

Vincent VAN AMEELE krijgt als vader van zijn kinderen toestemming om na één hallegebod 2 delen in een half gemet elstland te verkopen. Deze 2 delen komen overeen met het aandeel van deze kinderen in dit elstland, waarvan hun zuster ook een deel bezit. De verkoop dient te wel geschieden in aanwezigheid van hun voogd Dc. LIEBAERD.

14.05.1567

Willem ABSELOEN wordt veroordeeld tot de betaling van 12 £ groten weeskapitaal en 2 £ groten resterende intresten m.b.t. een periode van 3 jaar aan Jan FEIRS, die voogd is van de kinderen van Eloy LUCAS.

14.05.1567

De erfgenamen van Eloy PYL worden veroordeeld tot de betaling van 34 s. pars. weesgeld aan Clays REGIER, die voogd is van de kinderen van Thomas DE VOND.

14.05.1567

Jan STILTE krijgt toestemming om op het einde van het jaar 18 £ pars. te innen van de stad, de armentafel en het gasthuis voor de kost en inwoon van de dochter van Eloy CHRISTIAEN.

12.05.1567

Jacob CANIN, voogd van de dochter van Dc. LIEBAERD, krijgt de opdracht om Dc. LIEBAERD te controleren m.b.t. het verwerven van 1/12 op het vruchtgebruik van het zesde deel van het huis, *erfve* en *cathelen* die de voornoemde wees toekomen uit het nalatenschap van haar moeder. Dit moet trouwens door de voogd in de weesrekening worden opgenomen.

27.05.1567

Antheunis DE WAILLY stelt zich borg voor Michiel DE LABEAU voor de teruggave van de 48 £ 19 s. pars. die hij bij zich houdt voor het onderhoud van het kind van Lauwers DE BRUNE, waarvan Matthijs LOY voogd is.

18v°

16.06.1567

Pieter HAZEBAERD, voogd van het kind van Jan POPERSHOOFD, krijgt toestemming om 8 £ pars te gebruiken om dit kind naar eigen oordeelkundigheid van kleren te voorzien. Dit bedrag werd hem bezorgd door Loys BARDYN die in het buitenland verblijft.

16.06.1567

De erfgenamen uit de nalatenschap van Willem CAUCHIE doude krijgen opdracht om toezicht te houden over Pieter MELIS en *contrevuyttinghe* te doen van de 8 £ groten weesgeld waarvoor deze laatste zich borg had gesteld ten aanzien van de kinderen van Jacques VAILLANT.

16.06.1567

Pieter DE HANE wordt veroordeeld tot de betaling van 34 £ pars. weesgeld aan de voogden van de kinderen van Cornelis BUDSERAEN.

16.06.1567

Mahieu VANDEN ESSCHE, voogd van de kinderen van Jan WAELS, wordt gemachtigd om de 2 gemeten land die Jan WAELS kocht van Cornelis DE SCHOTTERE, te verkopen.

23.06.1567

Robert BORRY, voogd van de kinderen van Joris SAYWYNT, krijgt toestemming om 1/6 van een hofstede die gelegen is onder het Zwylant te verkopen. Dit zesde deel is eigendom van deze kinderen. Voorwaarde voor de verkoop is wel dat hij de kinderen vrijwaart van *marckgelde*⁴⁴.

23.06.1567

Lauwers PERNEIT (?) wordt veroordeeld tot de betaling van drie maal 4 £ 12 s. pars. aan de weduwe van Pieter VANDEN BURCKES, als moeder van haar kinderen. Het bedrag komt overeen met de jaarlijkse intrest op het weesgeld voor de jaren 1564, 1565 en 1566.

14.07.1567

De weduwe van Gadifer BEQUE, die zich borg stelde voor Loys ELIAS, wordt veroordeeld tot de betaling van 16 £ groten weeskapitaal aan de voogden van het kind van Mauris (?) BAVELAERE.

14.07.1567

Christian DOBBELE wordt veroordeeld tot betaling van dezelfde som van 16 £ groten weeskapitaal, *volghende zeker chartre*.

19r°

14.07.1567 en op dezelfde dag voor het bestuur van de stad **Rousselaere** Franchois CHRISTIAEN en Clays BEKE, voogden van het kind van Mr. Clays PAUWELAERE, krijgen toestemming om de voorwaarden waarop ene Mr. Jacob DE PLANCKENAERE 24 £ groten bij zich houdt, nietig te verklaren. Het bedrag hoort toe aan het kind en er worden nieuwe voorwaarden gesteld : hij mag het bijhouden ten behoeve van haar onderhoud als hij er voldoende borg voor staat, en de helft van de kosten, enerzijds voortvloeiend uit het huwelijk van de voornoemde dochter en anderzijds deze van die periode en een jaar erna (?), wil bijpassen. Dit contract moet voor het bestuur worden verleden.⁴⁵

06.08.1567

De voogden van de kinderen van Jan FLOOR fs Sanders krijgen toestemming om de goederen van deze kinderen te belasten met een halve rente van jaarlijks 6 £ pars. Deze rente moeten ze voor 'noodzakelijkheden' aanwenden.

01.09.1567

Boudwyn OUDEGHEERSTE en zijn echtgenote Janeken zijn op heden voor de schepenen verschenen om *halm ende ghifte te gheven Jan VAN DALE van zulcken huuze als hy Boudwyn hem Jan ghehouden is te leveren volghende welcken*.

⁴⁴ *Marckgelde* : een zeker recht dat bij een verkoop geheven werd.

⁴⁵ De interpretatie van de inhoud van deze akte wordt fel bemoeilijkt door de aantekeningen tussen de regels en de diverse verwijzingen ernaar, en naar de tekst in de linkermargine.

20.09.1567

Loys DE ROODE, voogd van de kinderen van mr. Christiaan DE ROODE, krijgt toestemming om d.m.v. *kerckgebode*⁴⁶ te *beprouven* hoeveel 5 gemeten preter 1 roede land zou kunnen opbrengen.

22.09.1567

Joos VERDOENE en Jan BAVELARE doude, respectievelijk vader en voogd van de kinderen van voornoemde Joos, krijgen toestemming om ¼ van de hofstede, gelegen aan **den Vyverackere** en waar Willem CAUCHIE overleed, te verkopen d.m.v. hallegeboden. Voorwaarde is wel dat ze op Pasen eerstkomend dit eigendom uit de *voochdyebrieven* schrappen, en er de opbrengst van de verkoping in vermelden.

22.09.1567

De echtgenote van Clays VAN BAMBEQUE en haar zoon Hendric hebben gevraagd of Hendric over het beschikbaar geld van *zynen catheilen* mag beschikken, *naer dyen de zelve huusvrauwe gherenunchierd hadde van haer blat van dyen*. Hendric krijgt de verhoopte toestemming *mids ten eersten dat moghelick ware billet te brynghen vande voornomde Clays over zyn handteecken*.

19v°

30.10.1567

Adriaen (of Andries ?) CARLIER wordt gemachtigd om

---

⁴⁶ *Kerckgebode* : openbare bekendmaking of afkondiging, in of aan, bij of voor de kerk of het kerkgebouw